

ข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

เรื่อง

แนวทางการออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ สำหรับกฎหมาย
ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

โดย

นายไพโรจน์ พันธการ

นักวิชาการแรงงานชำนาญการพิเศษ

ผู้ขอรับการประเมินในตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย (นิติกร ระดับเชี่ยวชาญ)
ตำแหน่งเลขที่ ๒๔๘
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
กระทรวงแรงงาน

บทคัดย่อ

พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นมาเพื่อเป็นกฎหมายกลางในการพิจารณาและกำหนดมาตรการสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง โดยเรียกมาตรการใหม่นี้ว่า “การปรับเป็นพินัย” ซึ่งกำหนดให้ผู้กระทำความผิดต้องชำระเงินค่าปรับตามที่กำหนด โดยการปรับนั้นมิใช่เป็นโทษปรับทางอาญา รวมทั้งไม่มีการจำคุกหรือกักขังแทนการปรับ ตลอดจนไม่มีการบันทึกลงในประวัติอาชญากรรม ทั้งนี้ ยังกำหนดให้นำมาใช้แทนโทษปรับทางปกครอง เพื่อให้ระบบการลงโทษปรับในกฎหมายมีมาตรฐานเดียวกัน เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง ประกอบกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายได้กำหนดให้มีการปรับปรุงกฎหมายในการกำหนดโทษอาญาให้เหมาะสมกับสภาพความผิดหรือกำหนดมาตรการลงโทษให้เหมาะสมกับการกระทำความผิด และฐานะของผู้กระทำความผิดเพื่อมิให้บุคคลต้องรับโทษหนักเกินสมควร หรือต้องรับภาระในการรับโทษที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมสามารถชำระค่าปรับได้ แต่ผู้มีฐานะยากจนและไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระค่าปรับได้จะถูกกักขังแทนค่าปรับอันกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างรุนแรง ประกอบกับเมื่อคำนึงถึงข้อห้ามหรือข้อบังคับที่กฎหมายกำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติแล้ว จะพบว่ามีข้อห้ามหรือข้อบังคับจำนวนมากอาจรุกล้ำเข้าไปในสิทธิพื้นฐานหรือสร้างภาระอันเกินสมควรแก่ประชาชนและนับวันจะมีกฎหมายตราออกมากำหนดการกระทำให้เป็นความผิดมากขึ้น หลายกรณีทำให้ประชาชนกลายเป็นผู้กระทำความผิดเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ บางกรณีกระทำไปเพราะความยากจนเหลือหนทาง และเมื่อได้กระทำความผิดแล้ว ก็ต้องถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา เช่น ถูกจับกุม คุมขัง พิมพ์ลายนิ้วมือ และลงบันทึกประวัติอาชญากรเป็นประวัติติดตัวตลอดไป และในที่สุดไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่กระบวนการที่กล่าวมาย่อมสร้างรอยต่างให้เกิดแก่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ถ้ามีทางใดที่จะป้องกันมิให้ประชาชนจะต้องตกเข้าสู่กระบวนการนั้นได้ จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนและขจัดความเหลื่อมล้ำในสังคมลงได้ตามสมควร แม้ว่าการกำหนดมาตรการอันเป็นโทษที่ผู้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมิเพื่อให้กฎหมายมีสภาพบังคับ แต่โทษนั้นก็ไม่จำเป็นต้องใช้โทษอาญาเสมอไป ซึ่งนานาประเทศได้เริ่มปรับเปลี่ยนบทลงโทษจากความผิดอาญาเป็นมาตรการอื่นที่มีโทษอาญามากขึ้น

รวมทั้งการใช้มาตรการอื่นแทนการลงโทษทางอาญา จึงสมควรที่ประเทศไทยจะพัฒนา
กฎหมายไทยให้สอดคล้องกับนานาประเทศ และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนยิ่งขึ้น
โดยปรับเปลี่ยนโทษอาญาบางประการที่มุ่งต่อการปรับเป็นเงิน เปลี่ยนเป็นมาตรการปรับ
เป็นพินัยที่สร้างขึ้นใหม่ไม่ให้มีสภาพเป็นโทษอาญา โดยกำหนดหลักเกณฑ์ให้ใช้ดุลพินิจ
กำหนดค่าปรับที่ต้องชำระให้เหมาะสมกับสภาพความร้ายแรงแห่งการกระทำและฐานะ
ทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดให้สอดคล้องกันและในกรณีที่ผู้กระทำความผิด
ไม่มีเงินชำระค่าปรับ การเปลี่ยนสภาพบังคับไม่ให้เป็นโทษอาญา ย่อมจะช่วยทำให้ประชาชน
ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการทางอาญา และไม่มีประวัติ
อาชญากรรมติดตัวอีกต่อไป การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะเป็นกลไกทางกฎหมายเพื่อสร้าง
ความเป็นธรรมและขจัดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมาย
ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
และแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย

ผู้ขอประเมินจึงเห็นว่า เพื่อเป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลา
ที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนด และเจ้าหน้าที่ของกรมฯ
ที่เกี่ยวข้องมีกลไกและเครื่องมือทางกฎหมายใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
จึงจำเป็นต้องดำเนินการกำหนดแนวทางการออกระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศ ในส่วน
ของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จำนวน ๖ ฉบับ
รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกระทรวงแรงงานด้วย เพื่อให้สอดคล้อง
กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย

คำนำ

ข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน เรื่อง แนวทางการออกระเบียบข้อบังคับ หรือประกาศ สำหรับกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นผลงานประกอบการประเมินในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย โดยได้นำเสนอแนวความคิดพัฒนาการออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการให้กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายที่กำหนดให้จัดทำกฎหมายที่เปลี่ยนโทษทางอาญาที่สามารถเปรียบเทียบปรับได้ เป็นโทษปรับทางปกครอง เพื่อมิให้บุคคลต้องรับโทษหนักเกินสมควร หรือต้องรับภาระในการรับโทษที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมสามารถชำระค่าปรับได้แต่ผู้มีฐานะยากจนและไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระค่าปรับได้จะถูกกักขังแทนค่าปรับอันกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างรุนแรง

ไพโรจน์ พันธการ
มิถุนายน ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง	
ส่วนที่ ๒ ผลงาน	
๑. เรื่อง แนวทางการออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ สำหรับกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕	๑
๒. หลักการและเหตุผล	๑
๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัด ที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข	๗
๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๔๓
๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๔๔
บรรณานุกรม	

กระทรวงแรงงาน

ข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

๑. เรื่อง แนวทางการออกกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ สำหรับกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. หลักการและเหตุผล

คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ยกร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ซึ่งถือได้ว่าเป็นการปฏิรูประบบการกำหนดโทษในระบบกฎหมายไทยตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย ที่กำหนดให้จัดทำกฎหมายที่เปลี่ยนโทษทางอาญาที่สามารถเปรียบเทียบปรับได้เป็นโทษปรับทางปกครอง ซึ่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ มีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ โดยมีหลักการและเหตุผลตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสาม กำหนดให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง ดังนั้น จึงสมควรกำหนดให้การกระทำความผิดในลักษณะที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในกรณีที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง และโดยสภาพของกฎหมายไม่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือไม่มีผลกระทบในวงกว้างต่อส่วนรวม โดยให้กำหนดค่าปรับเป็นพินัยสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามโดยไม่ถือเป็นโทษทางอาญา

ประเทศไทยซึ่งประสบปัญหากฎหมายอาญามากเกินความจำเป็นหรือกฎหมายอาญาเพื่อ (overcriminalization) ในระยะแรกได้มีการแก้ไขปัญหาในการกำหนดให้โทษทางอาญาโดยให้มีการเปรียบเทียบและเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามที่ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด จะมีผลให้คดีอาญาลดลงซึ่งระยะแรกจะกำหนดให้โทษทางอาญาที่สามารถเปรียบเทียบได้เฉพาะโทษปรับสถานเดียว แต่ต่อมาได้มีการกำหนดกฎหมายคนละฉบับให้โทษอาญาที่มีโทษจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับสามารถเปรียบเทียบได้เพื่อลดการนำคดีขึ้นสู่ศาล เช่น มาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่กำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังต่อไปนี้ เช่น มาตรา ๑๐ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่มาตรา ๑๕๙ กำหนดว่าบรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเจ้าพนักงานดังต่อไปนี้ เห็นว่า ผู้กระทำความผิดไม่ควรได้รับโทษจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง

ให้มีอำนาจเปรียบเทียบ ซึ่งเห็นได้ว่า ปัจจุบันได้มีการตรากฎหมายที่เริ่มยอมรับให้การฝ่าฝืนสามารถเปรียบเทียบได้ แต่อย่างไรก็ดี การเปรียบเทียบของเจ้าหน้าที่รัฐยังคงประสบปัญหาและมีข้อถกเถียงในเชิงวิชาการโดยมีการอธิบายว่าการกำหนดให้ฝ่ายปกครองมีอำนาจเปรียบเทียบได้เป็นการเปรียบเทียบเฉพาะโทษปรับ เนื่องจากเห็นว่าผู้กระทำความผิดไม่สมควรได้รับโทษจำคุก แต่หากเห็นว่าการจงใจฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรงจนถึงขั้นต้องจำคุก จะต้องฟ้องคดีต่อศาลโดยไม่มีการเปรียบเทียบปรับ ดังนั้น ในการตรากฎหมายที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐเปรียบเทียบอันมีผลให้คดีเล็กน้อยได้ จึงกำหนดให้กระทำได้ต่อเมื่อผู้ต้องหายินยอมชำระค่าปรับ ซึ่งในทางปฏิบัติของหน่วยงานมีความแตกต่างกัน บางหน่วยงาน เห็นว่า การจะเปรียบเทียบปรับได้ผู้ต้องหาต้องให้ความยินยอมให้เปรียบเทียบก่อนจึงจะเข้าสู่กระบวนการในการเปรียบเทียบ บางหน่วยงาน เห็นว่าสามารถเข้าสู่กระบวนการเปรียบเทียบได้โดยไม่ต้องถามความยินยอมของผู้ต้องหา โดยจะมีการกำหนดค่าปรับและแจ้งให้ผู้ต้องหาชำระ หากผู้ต้องหายินยอมชำระค่าปรับคดีอาญาก็เล็กน้อย หากไม่ยินยอมชำระค่าปรับก็จะมี การดำเนินคดีอาญาต่อไป ซึ่งในการดำเนินการเปรียบเทียบคดีอาญาในระบบกฎหมายไทยมีแนวปฏิบัติที่แตกต่างกันตามลักษณะของบทบัญญัติกฎหมายบางกฎหมายเขียนว่า “ในกรณีที่พนักงานสอบสวนพบว่าผู้ใดกระทำความผิดและผู้นั้นให้ความยินยอมเปรียบเทียบปรับ...” บางกฎหมายเขียนว่า “ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้” ดังนั้น ในการพิจารณากำหนดค่าปรับกฎหมายส่วนใหญ่จะให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายลำดับรอง เช่น ตามที่รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย หรือตามที่คณะกรรมการตามกฎหมายประกาศกำหนดจะเห็นได้ว่า การตรากฎหมายที่กำหนดให้มีการเปรียบเทียบปรับเพื่อแก้ไขปัญหาอาญาเพื่อในระบบกฎหมายไทยยังคงมีปัญหาดกเถียงกันทั้งในด้านการตรากฎหมายให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจในการเปรียบเทียบคดีที่มีการกำหนดโทษจำคุก การให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือฝ่ายบริหารมีอำนาจเปรียบเทียบเพื่อให้คดีอาญาลดลงหรือหลักเกณฑ์ในการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ต่อมาจึงได้มีการพัฒนามาตรการใหม่ขึ้นมาใช้บังคับแทนโทษทางอาญาโดยกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองมีอำนาจพิจารณาและกำหนดโทษปรับได้เอง คือ โทษปรับทางปกครองซึ่งการนำโทษปรับทางปกครองมาใช้ในประเทศไทยเริ่มจากการกำหนดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจในการกำหนดโทษปรับ

ทางปกครองไว้ ในมาตรา ๓๓๓^๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และหลังจากนั้นในการตรากฎหมายมีการนำโทษปรับทางปกครองมาใช้มากขึ้น โดยตั้งแต่มีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จนถึงปัจจุบันมีจำนวนประมาณ ๒๖ ฉบับ ซึ่งส่วนใหญ่จะนำโทษทางปกครองมาใช้กับการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการประกอบกิจการในทางการค้าหรือกฎหมายที่มีลักษณะในทางเศรษฐกิจ และเริ่มนำมาใช้กับการฝ่าฝืนกฎหมายกฎหมายที่ไม่ร้ายแรง และไม่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ หลังจากที่มีมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติให้การกำหนดโทษอาญาพึงใช้กับการฝ่าฝืนกฎหมายที่ร้ายแรง เช่น ในพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๕๘๑

พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นมาเพื่อเป็นกฎหมายกลางในการพิจารณาและกำหนดมาตรการสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงโดยเรียกมาตรการใหม่นี้ว่า “การปรับเป็นพินัย” ซึ่งกำหนดให้ผู้กระทำความผิดต้องชำระเงินค่าปรับตามที่กำหนด โดยการปรับนั้นมิใช่เป็นโทษปรับทางอาญา รวมทั้งไม่มีการจำคุกหรือกักขังแทนการปรับ ตลอดจนไม่มีการบันทึกลงในประวัติอาชญากรรม ทั้งนี้ ยังกำหนดให้นำมาใช้แทนโทษปรับทางปกครอง เพื่อให้ระบบการลงโทษปรับในกฎหมายมีมาตรฐานเดียวกัน และสอดคล้องตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง ประกอบกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายได้กำหนดให้มีการปรับปรุงกฎหมายในการกำหนดโทษอาญาให้เหมาะสมกับสภาพความผิดหรือกำหนดมาตรการลงโทษให้เหมาะสมกับการกระทำความผิด และฐานะของผู้กระทำความผิดเพื่อมิให้บุคคลต้องรับโทษหนักเกินสมควร หรือต้องรับภาระในการรับโทษที่แตกต่างกันอันเนื่องมาจากฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมสามารถชำระค่าปรับได้ แต่ผู้มีฐานะยากจนและไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระค่าปรับได้จะถูกกักขังแทนค่าปรับ อันกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างรุนแรงประกอบกับเมื่อคำนึงถึงข้อห้ามหรือข้อบังคับที่กฎหมายกำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติแล้ว จะพบว่า มีข้อห้ามหรือข้อบังคับจำนวนมากอาจรุกล้ำเข้าไปในสิทธิพื้นฐานหรือสร้างภาระอันเกิน

^๑ มาตรา ๓๓๓ นอกจากที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

(๑) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน อันได้แก่...การกำหนดโทษปรับทางปกครอง...

สมควรแก่ประชาชนและนับวันจะมีกฎหมายตราออกมากำหนดการกระทำให้เป็นความผิดมากขึ้นหลายกรณีทำให้ประชาชนกลายเป็นผู้กระทำความผิด เพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์บางกรณีกระทำไปเพราะความยากจนเหลือทนทาน และเมื่อได้กระทำความผิดแล้วก็ต้องถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา เช่น ถูกจับกุม คุมขัง พิพากษาจำคุก และลงบันทึกประวัติอาชญากรเป็นประวัติติดตัวตลอดไป และในที่สุดไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ กระบวนการที่กล่าวมาย่อมสร้างรอยต่างให้เกิดแก่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ถ้ามีทางใดที่จะป้องกันมิให้ประชาชนจะต้องตกเข้าสู่กระบวนการนั้นได้ จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนและขจัดความเหลื่อมล้ำในสังคมลงได้ตามสมควร แม้ว่าการกำหนดมาตรการอันเป็นโทษที่ผู้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมิเพื่อให้กฎหมายมีสภาพบังคับ แต่โทษนั้นก็ไม่ต้องใช้โทษอาญาเสมอไปซึ่งนานาประเทศได้เริ่มปรับเปลี่ยนบทลงโทษจากความผิดอาญาเป็นมาตรการอื่นที่มีโทษอาญามากขึ้น รวมทั้งการใช้มาตรการอื่นแทนการลงโทษทางอาญาจึงสมควรที่ประเทศไทยจะพัฒนากฎหมายไทยให้สอดคล้องกับนานาประเทศ และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนยิ่งขึ้น โดยปรับเปลี่ยนโทษอาญาบางประการที่มุ่งต่อการปรับเป็นเงิน เปลี่ยนเป็นมาตรการปรับเป็นพินัยที่สร้างขึ้นใหม่ไม่ให้มีสภาพเป็นโทษอาญา โดยกำหนดหลักเกณฑ์ให้ใช้ดุลพินิจกำหนดค่าปรับที่ต้องชำระให้เหมาะสมกับสภาพความร้ายแรงแห่งการกระทำและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดให้สอดคล้องกัน และในกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่มีเงินชำระค่าปรับ การเปลี่ยนสภาพบังคับไม่ให้เป็นโทษอาญาย่อมจะช่วยทำให้ประชาชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการทางอาญาและไม่มีประวัติอาชญากรรมติดตัวอีกต่อไป การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะเป็นกลไกทางกฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรม และขจัดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย

หลักการของพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. เป็นกฎหมายกลางที่กำหนดหลักเกณฑ์ในทางสารบัญญัติและวิธีสบัญญัติเพื่อใช้ในการพิจารณาและกำหนดค่าปรับสำหรับความผิดที่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัย

๒. เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวและความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองที่ใช้บังคับในปัจจุบัน เป็นความผิดทางพินัย เป็นมาตรการทางอาญาที่ไม่ใช่โทษทางอาญา ดังนั้น ผลของการกระทำความผิดทางพินัยจึงมีเพียงการต้องชำระเงินค่าปรับเท่านั้น

ไม่มีการจำคุกหรือกักขังแทนค่าปรับ ตลอดจนไม่มีการบันทึกลงในประวัติอาชญากรรม ในกรณีที่ เป็นโทษอาญา ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องและได้สัดส่วนกับการกระทำความผิด ที่ไม่ร้ายแรง

หลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. กำหนดให้ปรับเป็นพินัย ไม่เป็นคำสั่งทางปกครองหรือการกระทำทางปกครอง และไม่เป็นโทษทางอาญา

๒. กำหนดให้ผู้กระทำความผิดต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตามที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือศาลกำหนด โดยต้องไม่เกินจำนวนสูงสุดที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยกำหนดไว้

๓. ให้นำประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๑ บทบัญญัติทั่วไป ลักษณะ ๑ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม ยกเว้นบทนิยามโทษ การกระทำความผิดหลายบท หลายกระทง การกระทำความผิดอีก และอายุความ

๔. กำหนดหลักเกณฑ์ในการกำหนดค่าปรับเป็นพินัย

๕. กำหนดอายุความสองปีนับแต่วันกระทำความผิด เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น และระยะเวลาในการบังคับค่าปรับเป็นพินัยห้าปี นับแต่มีคำสั่งหรือคำพิพากษา แต่ถ้ายึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องไว้สามารถ ดำเนินการต่อไปได้

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาข้อเท็จจริงที่เหมาะสมในการกำหนดค่าปรับเป็นพินัย

๑. ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดกับชุมชนหรือสังคมและพฤติการณ์ ที่เกี่ยวกับสภาพความผิด

๒. ความรู้สึกผิดชอบ อายุ ประวัติ ความประพฤติ การศึกษา อาชีพ การกระทำความผิดซ้ำ และสิ่งที่เกี่ยวกับผู้กระทำความผิด

๓. ผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดหรือบุคคลอื่นได้รับจากการกระทำความผิด

๔. สถานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิด

พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒ กำหนดให้ ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ซึ่งบทบัญญัติมาตรา ๓๗ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่ และอำนาจในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตามมาตรา ๘ วรรคสอง มาตรา ๙ วรรคสาม มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๗ วรรคสาม มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๕ วรรคสี่

มาตรา ๒๘ วรรคสอง และมาตรา ๓๕ ดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ แล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ก่อนวันพ้นกำหนด สองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยที่บัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดกฎหมายในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบกรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงาน จำนวน ๖ ฉบับ ซึ่งเป็นกฎหมายที่อยู่ในบังคับต้องปรับเปลี่ยนจากโทษ ทางอาญาเป็นการปรับเป็นพินัย ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ (ลำดับที่ ๔๘)

๒. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ (ลำดับที่ ๕๔)

๓. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ (ลำดับที่ ๕๕)

๔. พระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ (ลำดับที่ ๑๐๗)

๕. พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ (ลำดับที่ ๑๐๘)

๖. พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ (ลำดับที่ ๑๐๙)

ผู้ขอรับการประเมินจึงเห็นว่า เพื่อเป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบ ระยะเวลาที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนด และเจ้าหน้าที่ ของกรมฯ ที่เกี่ยวข้องมีกลไกและเครื่องมือทางกฎหมายใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ได้โดยทันที จึงดำเนินการจัดทำแนวทางในการกำหนด ค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ได้กำหนดโทษปรับสถานเดียว รวมทั้งหมดจำนวน ๓๙ มาตรา เนื่องจากผู้ขอรับการประเมิน เห็นว่า พระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นกฎหมายที่พนักงานตรวจแรงงานใช้ในการดำเนินคดี เปรียบเทียบปรับสถานประกอบกิจการมากที่สุด และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนด ค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ พระราชบัญญัติ แรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ และพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ต่อไป

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

๓.๑ บทวิเคราะห์

โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นกฎหมายที่กำหนดมาตรการสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง โดยเรียกมาตรการใหม่นี้ว่า “การปรับเป็นพินัย” ซึ่งกำหนดให้ผู้กระทำความผิดต้องชำระเงินค่าปรับตามที่กำหนด โดยการปรับนั้นมิใช่เป็นโทษปรับทางอาญา ทั้งนี้ ยังกำหนดให้นำมาใช้แทนโทษปรับทางปกครองเพื่อให้ระบบการลงโทษปรับในกฎหมายมีมาตรฐานเดียวกัน โดยที่มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้ผู้มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ตามพระราชบัญญัติต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จำนวน ๖ ฉบับ ได้แก่ (๑) พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ (ลำดับที่ ๔๘) (๒) พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ (ลำดับที่ ๕๔) (๓) พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ (ลำดับที่ ๕๕) (๔) พระราชบัญญัติแรงงานทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ (ลำดับที่ ๑๐๓) (๕) พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ (ลำดับที่ ๑๐๘) และ (๖) พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ (ลำดับที่ ๑๐๙) เป็นกฎหมายที่ต้องปรับเปลี่ยนจากโทษทางอาญาเป็นการปรับเป็นพินัย

ผู้ขอประเมินเห็นว่า กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมฯ ทั้ง ๖ ฉบับ เป็นกฎหมายที่กำหนดโทษทางอาญาสำหรับบุคคลและนิติบุคคลที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวหลายมาตรา โดยมีการกำหนดโทษตามความหนักเบาแตกต่างกันไป ได้แก่ โทษปรับสถานเดียว โทษจำคุกหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ ฯลฯ รวมถึงโทษทางปกครอง ซึ่งกฎหมายหลายฉบับได้กำหนดให้คดีอาญาเล็กน้อยตามมาตรา ๓๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วยการเปรียบเทียบโดยเจ้าหน้าที่รัฐผู้มีอำนาจเปรียบเทียบตามกฎหมาย หรือการดำเนินคดีอาญาเป็นอันระงับไปตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หากผู้กระทำความผิดได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นต้น กฎหมายบางฉบับได้กำหนดให้มีการชำระค่าปรับเป็นรายวันตลอดระยะเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น พระราชบัญญัติแรงงาน

รัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมฯ มีหลายฉบับและมีรายละเอียดค่อนข้างมาก ประกอบกับการปรับเป็นพินัยเป็นเรื่องใหม่ซึ่งเกี่ยวข้องกับกฎหมายอาญาและกฎหมายปกครอง รวมถึงแนวความคิดของกฎหมายต่างประเทศด้วย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเตรียมการเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนด เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของกรมฯ มีระเบียบ แนวปฏิบัติใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามภารกิจหน้าที่ต่อไป

๓.๒ แนวความคิด

การปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กฎหมายกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบกฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดเป็นพินัย ได้แก่ พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงาน นายทะเบียน คณะบุคคล และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่น ต้องพิจารณากำหนดค่าปรับเป็นพินัยให้เหมาะสม เช่น ระดับความรุนแรงหรือพฤติการณ์ของการกระทำความผิด ความรู้ผิดชอบ ผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดได้รับจากการกระทำความผิด สถานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิด เป็นต้น ดังนั้น การกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปรับเป็นพินัยและการชำระค่าปรับเป็นพินัย จึงมีความยุ่งยากซับซ้อนเนื่องจากเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายเรื่อง รวมถึงแนวคิด ทฤษฎี และแนวความคิดของกฎหมายต่างประเทศ ในส่วนภารกิจของกรมฯ ซึ่งมีกฎหมายรับผิดชอบหลายฉบับ จึงจำเป็นต้องมีผู้รับผิดชอบหลักในการเตรียมการเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนด กองนิติการถือเป็นหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการภารกิจดังกล่าวนี้ให้สำเร็จลุล่วงไป เพื่อให้กรมฯ สามารถออกระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้เจ้าหน้าที่ได้ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามภารกิจหน้าที่ต่อไป

๓.๒.๑ แนวความคิดการปรับเป็นพินัยของต่างประเทศ

(๑) ประเทศเยอรมนี^๒

ในปี ค.ศ. ๑๙๕๒ ได้มีการตรารัฐบัญญัติว่าด้วยความผิดต่อกฎระเบียบ (Act on Regulatory Offences ค.ศ. ๑๙๕๒) (พ.ศ. ๒๔๙๕) หรือเรียกว่ากฎหมายว่าด้วยความผิดทางปกครองซึ่งเป็นกฎหมายกลางเพื่อใช้ในการพิจารณาและกำหนดโทษสำหรับความผิดที่ไม่ร้ายแรง โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ทางสารบัญญัติและวิธีบัญญัติที่เกี่ยวกับกฎระเบียบและการลงโทษในชั้นเจ้าหน้าที่ ชั้นอัยการ ชั้นศาล การบังคับคำสั่งปรับและความสัมพันธ์กับคดีอาญา ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๖๘ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ได้มีการปรับปรุงกฎหมายโดยยกเลิก “ความผิดผสม” (ความผิดที่อาจเป็นได้ทั้งความผิดอาญาและความผิดต่อกฎระเบียบ ซึ่งให้อำนาจผู้ใช้กฎหมายมีดุลยพินิจในการพิจารณาความผิด) เนื่องจากเห็นว่าไม่ควรให้เป็นอำนาจการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่หรือศาลซึ่งเป็นผู้ใช้กฎหมาย แต่ควรเป็นหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติในการกำหนดความผิดให้ชัดเจน กฎหมายว่าด้วยความผิดต่อกฎระเบียบได้ทำการยกเว้นโดยใช้ประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นต้นแบบ แต่ได้มีการปรับให้สอดคล้องกับลักษณะของความผิดต่อกฎระเบียบ (ความผิดที่ไม่ร้ายแรง) โดยมีหลักคิด ดังนี้

๑. เมื่อบุคคลกระทำความผิดที่ไม่ร้ายแรง สิ่งที่คุณนั้นสมควรได้รับจึงต้องเป็นมาตรการที่ไม่รุนแรงเพื่อให้ได้สัดส่วนกับสิ่งที่บุคคลนั้นได้กระทำและสอดคล้องกับหลักความได้สัดส่วน ดังนั้น มาตรการบังคับที่จะใช้กับการฝ่าฝืนกฎหมายที่ไม่ร้ายแรงตามกฎหมายว่าด้วยความผิดต่อกฎระเบียบ คือ การปรับ ไม่มีการจำคุก หรือกักขัง ตลอดจนอำนาจของเจ้าหน้าที่ในการสอบสวนการกระทำความผิดก็จำเป็นที่จะสอดคล้องกับความร้ายแรงของความผิดด้วย ในกรณีความผิดต่อกฎระเบียบจึงมีการจำกัดอำนาจของเจ้าหน้าที่ไม่ให้เทียบเท่าอำนาจของพนักงานสอบสวนในคดีอาญา

๒. เมื่อมาตรการบังคับที่จะใช้กับผู้กระทำความผิดเป็นมาตรการที่ไม่รุนแรง (ปรับสถานเดียว) ในขณะที่จำนวนการกระทำความผิดมีปริมาณมากจึงมีความจำเป็นต้องลดขั้นตอนและความยุ่งยากในกระบวนการพิจารณาคดีความผิดต่อกฎระเบียบ

^๒ อารังลักษณ์ ลาพินี. ทำไมต้องปรับเป็นพินัย ออนไลน์ จาก <http://web.krisdika.go.th/pdfPage.jsp>. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.

โดยเฉพาะการกำหนดให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจสอบสวน สั่งปรับ และยึด आयัตทรัพย์สิน เพื่อนำมาชำระค่าปรับได้โดยไม่ต้องนำมาฟ้องศาล โดยถือเป็นมาตรการข้างเคียง

๓. เมื่อกฎหมายให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการสอบสวน สั่งปรับ และบังคับตามคำสั่งได้ด้วยตนเอง ทำให้คดีความผิดต่อกฎระเบียบจำนวนมากจบได้ในชั้นเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่จึงมีความสำคัญมากในกระบวนการพิจารณาต่อกฎระเบียบ และอาจกล่าวได้ว่า เป็นกลุ่มหลักที่กฎหมายฉบับนี้ ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายในประเทศเยอรมนี ส่วนใหญ่กำหนดให้เป็นอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอาจไม่ได้เป็นนักกฎหมาย การนำประมวลกฎหมายอาญามาปรับใช้จึงต้องปรับให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจและการใช้งาน โดยเฉพาะต่อกรณีที่ไม่ใช่พนักงาน ในขณะที่ยกกฎหมายในส่วนวิธีสบัญญัติก็ต้องมีความละเอียด รอบคอบ เพียงพอให้สามารถปฏิบัติได้โดยไม่ต้องตีความ

จุดเด่นของกฎหมายว่าด้วยความผิดต่อกฎระเบียบ คือ กระบวนการพิจารณาความผิดต่อกฎระเบียบ ซึ่งได้กำหนดกระบวนการให้เหมาะสมกับความผิดที่ไม่ร้ายแรง โดยการลดรูปแบบกระบวนการในการพิจารณาความผิดทางอาญาลง ดังนี้

๑. หน่วยงานทางปกครองดำเนินการสอบสวนและออกคำสั่งปรับ
๒. หากผู้ต้องหาไม่โต้แย้งคำสั่งปรับภายในสองสัปดาห์ เจ้าหน้าที่มีอำนาจบังคับให้เป็นไปตามคำสั่ง โดยการนำวิธีบังคับทางปกครองมาใช้โดยอนุโลม
๓. หากผู้ต้องหาโต้แย้งคำสั่ง เจ้าหน้าที่จะพิจารณาทบทวนคำสั่งอีกครั้งหนึ่ง

๔. ถ้าเจ้าหน้าที่เห็นด้วยกับคำโต้แย้งก็จะเพิกถอนคำสั่ง แต่ถ้าไม่เห็นด้วยก็จะส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาฟ้องเป็นคดีต่อศาล

๕. ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าการกระทำความผิดจริง ก็จะยื่นฟ้องต่อศาลยุติธรรม คือ ศาลแขวง และมีการกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาของศาลให้กระชับรวดเร็ว โดยลดกระบวนการและวิธีการพิจารณาของศาลให้เหมาะสมกับการกระทำความผิดที่ไม่ร้ายแรง เช่น ศาลสามารถพิจารณาลับหลังจำเลยได้ จึงไม่จำเป็นต้องนำตัวผู้ต้องหาไปศาลอย่างกรณีความผิดอาญา การสืบพยานไม่จำเป็นต้องอ่านคำให้การของโจทก์และจำเลย การเขียนคำพิพากษาศาลสามารถเขียนสั้น ๆ พอเข้าใจ และที่สำคัญมีการกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาของศาลในการปรับเปลี่ยนการพิจารณาโทษจากคดีอาญากับคดีความผิดที่ไม่ร้ายแรง ศาลก็จะใช้กระบวนการพิจารณาในลักษณะของคดีความผิดที่ไม่ร้ายแรงได้

๖. ผู้ต้องหาสามารถอุทธรณ์คำพิพากษาศาลได้เพียงครั้งเดียว
คดีจึงสิ้นสุดที่ศาลอุทธรณ์

ภายหลังจากที่มีการตรากฎหมายว่าด้วยความผิดต่อกฐระเบียบ
ก็ได้มีการตรากฎหมายที่เปลี่ยนความผิดอาญามาเป็นความผิดต่อกฐระเบียบหลายฉบับ
ได้แก่ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการจรรยาบรรณ กฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า
กฎหมายผังเมือง และกฎหมายสิ่งแวดล้อม ซึ่งความผิดต่อกฐระเบียบหรือความผิดทางปกครอง
ตามระบบกฎหมายของประเทศเยอรมนีใช้กับการฝ่าฝืนกฎหมายที่ไม่ร้ายแรงในลักษณะ
mala prohibita ที่ไม่ใช่ความผิดลหุโทษตามประมวลกฎหมายอาญา และต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๗๕
ได้มีการลดหรือเปลี่ยนโทษอาญาด้วยการลดและเลิกความผิดอาญาลหุโทษและกำหนด
ให้การกระทำส่วนหนึ่งไม่เป็นความผิดอีกต่อไป เช่น การขอลาและเร่ร่อนในที่สาธารณะ

(๒) ประเทศโปรตุเกส^๓

รับแนวคิดในการลดและเลิกโทษอาญาจากประเทศเยอรมนี
โดยนักวิชาการได้เสนอเกณฑ์ว่าด้วยเนื้อหาของการกระทำความผิดอาญา ให้แยกการกระทำ
ที่ไม่มีข้อตำหนิในเชิงจริยธรรมออกจากความผิดอาญาไปเป็นความผิดทางปกครอง
และในปี ค.ศ. ๑๙๗๙ ก็ได้มีการตรารัฐกำหนด ฉบับที่ ๒๓๒/๗๙ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม
ค.ศ. ๑๙๗๙ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการลงโทษทางปกครองไว้โดยเฉพาะซึ่งในคำปรารภ
ของรัฐกำหนดดังกล่าวได้อธิบายเหตุผลความจำเป็นในการตรากฎหมายไว้ว่า “เพื่อเป็น
การสร้างระบบกฎหมายว่าด้วยการลงโทษที่แตกต่างไปจากโทษอาญา ควรยกเลิกโทษอาญา
ที่มีมากเกินไปจนจำเป็นสำหรับการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ที่มีขึ้นอันเป็นความผิดที่ไม่มีข้อตำหนิ
ในเชิงจริยธรรม เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของฝ่ายปกครอง ซึ่งการลดและเลิก
โทษอาญาจะช่วยให้กระบวนการยุติธรรมทางอาญาสามารถใช้เวลาในการป้องกัน
และปราบปรามการก่ออาชญากรรมได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะอาชญากรรมที่ร้ายแรง ”
ต่อมาจึงได้มีการตรารัฐกำหนด ฉบับที่ ๔๓๙/๘๒ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๘๒ เพื่อเป็น
กฎหมายกลางในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการลงโทษทางปกครองตามกฎหมาย
เฉพาะเรื่องต่าง ๆ ขึ้นมา โดยในคำปรารภของรัฐดังกล่าวได้อธิบายเหตุผลความจำเป็น
ในการตรากฎหมายไว้ว่า “กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางปกครองเป็นผล

^๓ อารังลักษณ์ ลาพินี. ทำไม่ต้องปรับเป็นพินัย ออนไลน์ จาก <http://web.krisdika.go.th/pdfPage.jsp>. สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา.

สืบเนื่องมาจากพัฒนาการของรัฐสมัยใหม่ที่เข้าไปแทรกแซงและควบคุมกิจการต่าง ๆ ในทางเศรษฐกิจ การศึกษา วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อให้การสั่งการของรัฐในกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพบังคับอย่างแท้จริง รัฐธรรมนูญจึงกำหนดให้มีระบบกฎหมายพิเศษขึ้นมาโดยเฉพาะ” โดยกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดให้การกระทำความผิดทางปกครอง มีโทษปรับทางปกครองเป็นโทษหลักและอาจมีโทษเสริม เช่น การริบทรัพย์สิน การห้ามประกอบวิชาชีพหรือประกอบกิจการ การเพิกถอนสิทธิการรับเงิน หรือการเพิกถอนใบอนุญาตต่าง ๆ และหลังจากมีกฎหมายดังกล่าวก็ได้มีการตรากฎหมายเพื่อเปลี่ยนความผิดอาญาเป็นความผิดทางปกครองอย่างต่อเนื่อง โดยการกระทำที่กฎหมายกำหนดให้เป็นความผิดทางปกครองส่วนใหญ่จะเป็นการกระทำที่มีได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของปัจเจกชนโดยตรง แต่เป็นการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ที่ฝ่ายปกครองใช้ควบคุม กำกับการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ และในปี ค.ศ. ๒๐๐๖ ได้มีการตราบัญญัติ ฉบับที่ ๓๐/๒๐๐๖ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ค.ศ. ๒๐๐๖ ปรับเปลี่ยนความผิดลหุโทษในความผิดหลายฉบับ มาเป็นความผิดทางปกครอง

(๓) ประเทศอิตาลี^๔

ประเทศอิตาลีได้นำโทษปรับทางปกครองมาใช้แก้ปัญหาโทษอาญาเพื่อ โดยเริ่มใช้โทษปรับทางปกครองมาใช้แทนโทษทางอาญาสำหรับการกระทำความผิดที่ไม่ร้ายแรง ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๖๐ รัฐบาลอิตาลีมีนโยบายลดและเลิกโทษอาญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระของศาลในการพิจารณาคดีอาญาที่มีโทษน้อย และจำกัดการใช้โทษอาญาที่รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยระยะแรกจำกัดเฉพาะเรื่อง เช่น การจราจรทางบกและการฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ทางและการขนส่ง ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๗๕ ได้มีการเปลี่ยนโทษที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายต่าง ๆ มาเป็นโทษปรับทางปกครอง ยกเว้นความผิดที่มีผลกระทบต่อสวัสดิภาพและสุขภาพ เช่น แรงงาน อาหาร สิ่งแวดล้อม หรือสุขอนามัยของประชาชนที่ยังกำหนดให้มีโทษทางอาญา นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดโทษทางปกครอง เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการล่าสัตว์ การค้า และการก่อสร้างและผังเมือง ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๘๑ รัฐบาลอิตาลีได้ตราบัญญัติ ฉบับที่ ๖๘ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๘๑ ว่าด้วยการปรับปรุงระบบกฎหมายอาญา เพื่อใช้เป็นกฎหมายกลางเกี่ยวกับการลงโทษทางปกครองสำหรับ

^๔ อารังลักษณ์ ลาพินี. ทำไมต้องปรับเป็นพินัย ออนไลน์ จาก <http://web.krisdika.go.th/pdfPage.jsp>. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.

การกระทำความผิดที่มีโทษปรับทางปกครอง และมีโทษเสริม เช่น การริบทรัพย์สิน หรือการห้ามประกอบกิจการ แต่ไม่ใช้กับการกระทำความผิดเกี่ยวกับภาษีอากร เนื่องจาก มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ไว้เป็นพิเศษโดยเฉพาะ นอกจากนั้นในกฎหมายฉบับนี้ ยังได้ยกเลิกโทษอาญาและใช้โทษปรับทางปกครองแทนโทษทางอาญาสำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวในความผิดอาญาละเมิดโทษ ซึ่งมีโทษปรับ เรียกว่า “ammenda” และความผิดอาญาระดับกลาง (delitti) ซึ่งมีโทษปรับที่เรียกว่า “multa” รวมทั้งการกระทำความผิดที่มีทั้งโทษปรับและโทษจำคุกในบางเรื่อง เช่น การกระทำความผิดต่อสัตว์ การจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่การกระทำความผิดที่มีลักษณะร้ายแรงยังคงมีโทษทางอาญาเช่นเดิม เช่น การทำแท้ง การกระทำความผิดเกี่ยวกับอาวุธปืน สุขภาพ หรืออาหาร ต่อมาได้มีการตรารัฐกำหนด ฉบับที่ ๕๐๗ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๙๙ เปลี่ยนความผิดอาญาไม่ร้ายแรงที่กำหนดในกฎหมายฉบับต่าง ๆ มาเป็นความผิดทางปกครองที่มีโทษปรับทางปกครอง เช่น กฎหมายว่าด้วยอาหาร การจราจร ทางบก การเดินเรือ ภาษีอากร หรือธนาคารพาณิชย์

(๔) ประเทศฝรั่งเศส^๕

การนำโทษทางปกครองมาใช้มีการเชื่อมโยงกับ “บทบาทของรัฐ” ในยุคต่าง ๆ ซึ่งเดิมการลงโทษทางปกครองถือเป็นเอกสิทธิ์ของฝ่ายปกครองโดยแท้ และในปี ค.ศ. ๑๙๑๘ - ๑๙๓๙ รัฐได้ขยายภารกิจในทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในการให้บริการสาธารณะ หากเอกชนฝ่าฝืนข้อกำหนดในการจัดทำบริการสาธารณะก็จะมี การลงโทษทางปกครองโดยเพิกถอนการรับรอง ให้เป็นผู้จัดทำบริการสาธารณะ ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๔๐ - ๑๙๔๔ ซึ่งเป็นรัฐเผด็จการ ได้มีการจัดตั้งองค์การจรรยาบรรณทางเศรษฐกิจและองค์การควบคุมวิชาชีพซึ่งมีอำนาจในการลงโทษการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ในเรื่องที่ควบคุม อันทำให้ฝ่ายปกครองมีอำนาจลงโทษ การกระทำทางเศรษฐกิจแทบทั้งสิ้น รวมถึงมีการกักขังทางปกครองซึ่งเป็นมาตรการที่รุนแรง กำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคง เช่น กฎหมายในเรื่องคนต่างด้าว บุคคลที่รับฟัง วิทยุของต่างชาติ หรือการส่งกำลังบำรุง หลังสงครามโลกครั้งที่สอง ยังได้มีการนำโทษทางปกครองมาใช้เป็นเครื่องมือของรัฐในการแทรกแซงกิจการต่าง ๆ เพื่อฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ

^๕ อารังลักษณ์ ลาพินี. ทำไมต้องปรับเป็นพินัย ออนไลน์ จาก <http://web.krisdika.go.th/pdfPage.jsp>. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.

ในช่วงทศวรรษที่ ๑๙๕๐ และ ๑๙๖๐ มีการกำหนดโทษทางปกครองในหลายเรื่องรวมถึงเรื่องในการขนส่ง และการจราจรทางบก และในทศวรรษที่ ๑๙๗๐ มีการเปลี่ยนแนวความคิดในบทบาทของรัฐจากเดิม “รัฐสวัสดิการ” เป็น “รัฐที่ควบคุมกำกับ” มีการจัดตั้งองค์กรอิสระทางปกครองซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐในรูปแบบใหม่ที่มีอำนาจในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลและป้องกันการแทรกจากฝ่ายการเมืองในด้านข้อมูลข่าวสาร การประกอบกิจการวิทย์ เทคโนโลยี หรือการแข่งขันทางการค้า โดยองค์กรนี้มีอำนาจในการให้ความเห็นข้อเสนอนั้น ออกกฎ และคำสั่งทางปกครอง รวมทั้งมีอำนาจพิจารณาโทษผู้ที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องที่ควบคุมกำกับ โดยมองว่าองค์กรดังกล่าวมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางจึงสามารถพิจารณาลงโทษการกระทำผิดในเรื่องที่ควบคุมได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากกว่าศาล

ปัจจุบันได้มีการนำโทษทางปกครองมาใช้อย่างแพร่หลายมากขึ้น โดยเฉพาะการกระทำทางด้านเศรษฐกิจ สาธารณะสุข สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสารสนเทศ เหตุผลสำคัญที่ผู้ตรากฎหมายใช้โทษทางปกครองแทนโทษทางอาญา เนื่องจากมีกระบวนการพิจารณาที่เรียบง่ายและรวดเร็วอันทำให้การลงโทษมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมีข้อพิจารณาเกี่ยวกับการลดและเลิกโทษทางอาญา โดยมองว่าโทษทางปกครองเป็นมาตรการที่เหมาะสมกับการกระทำผิดที่ไม่ร้ายแรงถึงขั้นที่ควรกำหนดให้มีโทษทางอาญา จึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยป้องกันไม่ให้มีการกำหนดโทษอาญาเกินความจำเป็น อย่างไรก็ตามในช่วงหลังเริ่มมีการนำโทษทางปกครองมาใช้แทนที่โทษอาญามากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจ เช่น กฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าซึ่งผู้ตรากฎหมายได้ยกเลิกความผิดอาญาในบางฐานความผิด

๓.๒.๒ แนวความคิดการปรับเป็นพินัยของประเทศไทย^๖

ประเทศไทยมีกฎหมายที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือฝ่ายบริหารมีอำนาจเปรียบเทียบคดีอาญาและส่งผลให้คดีเลิกกันเมื่อผู้ต้องหายินยอมชำระค่าปรับตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น อาจมีผู้สงสัยว่าทำไมในแผนการปฏิรูปด้านกฎหมายจึงได้กำหนดให้มีการจัดทำกฎหมายเพื่อเปลี่ยนความผิดทางอาญาที่สามารถเปรียบเทียบเพื่อให้คดียุติได้

^๖ อารัตลักษณ์ ลาพินี. ทำไมต้องปรับเป็นพินัย ออนไลน์ จาก <http://web.krisdika.go.th/pdfPage.jspn>. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.

ให้เป็นโทษปรับทางปกครอง^๗ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งมีเหตุผลหลักประการสำคัญ เนื่องจากเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่บัญญัติให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดที่ร้ายแรง ในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายจึงน่าจะได้มีการพิจารณาแล้ว เห็นว่า ความผิดอาญาที่สามารถเปรียบเทียบเพื่อให้คดียุติได้แสดงให้เห็นอยู่ในตัวว่า ในชั้นการตรากฎหมายได้มีการพิจารณาแล้ว เห็นว่า ความผิดอาญาที่สามารถเปรียบเทียบเพื่อให้คดียุติได้ และไม่ควรถูกกำหนดโทษให้เป็นโทษอาญา รวมทั้งกฎหมายซึ่งกำหนดความผิดอาญาที่สามารถเปรียบเทียบได้มีอยู่เป็นจำนวนมาก จึงควรเร่งรัดให้มีการเปลี่ยนโทษปรับทางปกครอง และเหตุผลสำคัญที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้ใช้โทษอาญาเฉพาะความผิดที่ร้ายแรง เนื่องจากเมื่อกำหนดโทษอาญาสำหรับการกระทำความผิดแล้ว เมื่อมีการกระทำความผิด ผู้ต้องหาในคดีอาญาต้องถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา เช่น ถูกจับกุม คุมขัง พิมพ์ลายนิ้วมือ และลงประวัติอาชญากรเป็นประวัติติดตัวตลอดไป โดยเฉพาะผู้ไม่มีเงินประกันตัวในระหว่างการสอบสวนหรือไม่มีเงินชำระค่าปรับอันเป็นที่มาของคำว่า “คุณมีไว้ขังคนจน” ดังนั้น หากมีการนำมาตรการอื่นมาใช้แทนโทษทางอาญาสำหรับความผิดที่ไม่ร้ายแรง นอกจากการทำให้กฎหมายมีประสิทธิภาพแล้ว ยังช่วยลดการเหลื่อมล้ำทางสังคมตามที่แผนการปฏิรูปประเทศกำหนดอีกทางหนึ่งด้วย อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาแผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายจะเห็นได้ว่าการกำหนดให้นำโทษปรับทางปกครองมาใช้แทนโทษทางอาญาและในข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพัฒนากฎหมายที่ คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑^๘ ก็เสนอว่าการนำโทษปรับทางปกครองมาใช้แทนโทษอาญาต้องมีการตรากฎหมายว่าด้วยการดำเนินการปรับและระงับคดีที่มีโทษปรับทางปกครองเป็นการเฉพาะในลักษณะกฎหมายกลางหรือกฎหมายพิเศษที่กำหนดหลักเกณฑ์กลางในการใช้โทษทางปกครอง ครอบคลุมถึงวิธีการปรับและการจัดการเงินที่ปรับกำหนดให้มีหน่วยงานกลางในการบังคับใช้กฎหมายเป็นผู้มีหน้าที่และมีอำนาจลงโทษปรับเพื่อให้ค่าปรับตกเป็นของแผ่นดินและลดการทุจริตคอร์รัปชัน รวมถึงกำหนดอายุความในการบังคับโทษปรับทางปกครอง ซึ่งข้อเสนอดังกล่าวมีขึ้นก่อนที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายจะมีการแต่งตั้ง

^๗ คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การกำหนดโทษอาญาในกฎหมาย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตอนที่ ๑๓๒ ก ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒, หน้า ๒๐.

^๘ สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๔๔๔๓ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

คณะอนุกรรมการศึกษาและยกร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการปรับและระงับคดีที่มีโทษปรับทางปกครองเป็นการเฉพาะซึ่งเป็นข้อเสนอตามแนวคิดหรือระบบกฎหมายที่มีอยู่ในขณะนั้น คือ มีการนำโทษปรับทางปกครองมาใช้แทนโทษทางอาญา เพื่อช่วยให้ประชาชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดที่ไม่ร้ายแรงไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการทางอาญา และไม่มีประวัติอาชญากรรมติดตัว และต่อมาหลังจากมีการศึกษาและยกร่างกฎหมายดังกล่าว คณะกรรมการพัฒนากฎหมายได้เปลี่ยนเป็นโทษปรับพินัย ตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ ได้กำหนดให้เปลี่ยนโทษอาญาในความผิดที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง รวมถึงโทษปรับทางปกครองตามกฎหมายบางฉบับเป็นปรับทางพินัย ซึ่งผู้กระทำความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยให้แก่รัฐ แทนการรับโทษทางอาญา กฎหมายฉบับนี้จึงเป็นการยกระดับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ดังต่อไปนี้

๑. ไม่มีการบันทึกประวัติอาชญากรรม เนื่องจากความผิดทางพินัยมิใช่ความผิดอาญา การกระทำความผิดทางพินัยจึงไม่มีการบันทึกประวัติอาชญากรรมที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องเสียประวัติและกระทบต่อหน้าที่การงาน

๒. ไม่มีการกักขังแทนค่าปรับเป็นพินัย ดังนั้น หากผู้กระทำความผิดไม่มีเงินชำระค่าปรับเป็นพินัยจะไม่มีการกักขังแทนค่าปรับทุกกรณี แต่หากผู้กระทำความผิดทางพินัยยากจนจริง หรือมีการดำรงชีวิตอย่างแสนสาหัสจะสามารถยื่นคำร้องเพื่อขอให้กำหนดค่าปรับเป็นพินัยต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนดก็ได้ หรือขอทำงานบริการสังคมแทนก็ได้

๓. การมีส่วนร่วมของผู้ถูกกล่าวหาในขั้นตอนการพิจารณาความผิดของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจปรับเป็นพินัยต้องมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหา และให้ผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหา ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสามารถส่งหนังสือรวมทั้งเอกสารต่าง ๆ ชี้แจงได้

๔. พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดให้การพิจารณากำหนดค่าปรับเป็นพินัยต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับความรุนแรงของการกระทำความผิดและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิด โดยผู้กระทำความผิดเป็นพินัยอาจขอผ่อนเป็นรายงวดได้

๕. การชำระค่าปรับเป็นพินัยตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่หรือคำพิพากษาของศาล ผู้ถูกปรับไม่จำเป็นต้องเดินทางไปชำระค่าปรับที่หน่วยงานของรัฐ แต่สามารถชำระค่าปรับผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้

กระบวนการพิจารณาคดีความผิดทางพินัย ตามที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนด มีหลักการที่ต้องนำมาพิจารณาเพื่อประกอบการดำเนินการ ดังนี้

๑. อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๑.๑ อำนาจหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริง การรวบรวมพยานหลักฐาน และการแจ้งข้อกล่าวหา ตามกฎกระทรวงการแสวงหาข้อเท็จจริง การรวบรวมพยานหลักฐานและการชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหา พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อ ๕ (๒) ข้อ ๖ และข้อ ๘ วรรคสอง

(๑) ข้าราชการ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด มีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐาน สำหรับการกระทำความผิดทางพินัยทั้งหมดทุกอัตราโทษที่เกิดขึ้นในพื้นที่ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของตน

(๒) เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด มีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐาน สำหรับการกระทำความผิดทางพินัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของตน และมีอำนาจแจ้งข้อกล่าวหาเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาให้ผู้กระทำความผิดทราบ สำหรับความผิดที่อัตราอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

(๓) หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมอบหมายมีอำนาจแจ้งข้อกล่าวหาเป็นหนังสือให้ผู้กระทำความผิดทราบ สำหรับความผิดที่อัตราอย่างสูงเกินหนึ่งหมื่นบาท

๑.๒ อำนาจหน้าที่ในการออกคำสั่งปรับเป็นพินัย

พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจะมีอำนาจปรับเป็นพินัยตามกฎหมายใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยนั้นบัญญัติไว้ หรือในกรณีที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยมิได้บัญญัติไว้ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายนั้นประกาศกำหนด ซึ่งจะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ พระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ พระราชบัญญัติ

แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ และพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ซึ่งจะถูกเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวให้เป็นความผิดทางพินัย แต่กฎหมายทั้ง ๖ ฉบับมิได้บัญญัติเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีอำนาจปรับเป็นพินัยไว้เป็นการเฉพาะ เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานที่จะมีอำนาจปรับเป็นพินัยจึงให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

๒. การแสวงหาข้อเท็จจริง และการรวบรวมพยานหลักฐาน

พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๙ บัญญัติว่า “เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐพบเห็นว่ามีกระทำความผิดทางพินัย ไม่ว่าจะความผิดนั้นจะเกิดขึ้นในท้องที่ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหาตามสมควร...” ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามที่กฎกระทรวงการแสวงหาข้อเท็จจริง การรวบรวมพยานหลักฐานและการชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหา พ.ศ. ๒๕๖๖ กำหนด ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินคดีความผิดทางพินัยและการรวบรวมพยานหลักฐานสำหรับกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐพบเห็นเอง มีการกล่าวหา หรือความปรากฏด้วยวิธีอื่นใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด

๓. การทำความเข้าใจเพื่อดำเนินการปรับเป็นพินัย การแจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารเพื่อให้การดำเนินการปรับเป็นพินัยผู้กระทำความผิดเป็นไปอย่างรอบคอบ รัดกุม และเกิดความเป็นธรรมกับผู้ถูกกล่าวหาให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติดังนี้

๓.๑ กรณีข้าราชการ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด มีพยานหลักฐานซึ่งแทบจะไม่มี ความสงสัยว่ามีกระทำความผิดทางพินัยให้ดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดเท่าที่จะสามารถทำได้เพื่อทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกกล่าวหา และเพื่อจะรู้ตัว หรือยืนยัน หรือชี้ชัด และพิสูจน์ให้เห็นความผิดของผู้กระทำความผิด สรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายทำความเข้าใจว่าควรดำเนินการปรับเป็นพินัยหรือไม่ อย่างไร รายงานต่อหัวหน้าสำนักงานภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ทราบหรือวันที่ได้รับสำนวน เพื่อพิจารณาสั่งการ

๓.๒ กรณีหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมอบหมายเห็นชอบให้ดำเนินการปรับเป็นพินัย ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบข้อกล่าวหาตามแบบที่กฎหมายกำหนด และแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่า มีสิทธิจะให้การภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งก็ได้

การแจ้งข้อกล่าวหาให้ดำเนินการภายใน ๓ วันนับแต่วันที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมอบหมายเห็นด้วยกับความเห็นของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย และให้บันทึกข้อมูลลงในระบบรายงานการปรับเป็นพินัยโดยเร็ว

ทั้งนี้ สำหรับความผิดที่มีอัตราอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาเป็นหนังสือให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ สำหรับความผิดที่มีอัตราอย่างสูงเกินหนึ่งหมื่นบาทให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมอบหมายเป็นผู้ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาเป็นหนังสือให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

๓.๓ การแจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใด ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบแล้ว

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นนิติบุคคล ให้แจ้งต่อผู้จัดการหรือผู้แทนอื่นของนิติบุคคลนั้น

๔. การชี้แจง การแก้ข้อกล่าวหา หรือการยอมรับสารภาพ ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๔.๑ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง แก้ข้อกล่าวหา หรือการยอมรับสารภาพต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นหนังสือ หรือด้วยวาจา หรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบันทึกไว้และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และรวบรวมเป็นพยานหลักฐานไว้ในสำนวนเพื่อพิจารณาออกคำสั่งปรับเป็นพินัยต่อไป

๔.๒ ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิทำหนังสือแต่งตั้งทนายความหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วให้เป็นผู้ชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหาแทนตนหรือร่วมกับตนได้

๔.๓ ถ้าปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาตกเป็นผู้วิกลจริตในระหว่าง การแสวงหาข้อเท็จจริงให้เจ้าหน้าที่ของรัฐระงับการแสวงหาข้อเท็จจริงไว้นานกว่าผู้นั้น จะหายวิกลจริต ในกรณีที่คดีขาดอายุความก่อนที่ผู้นั้นจะหายวิกลจริต ให้ยุติเรื่อง และจำหน่ายคดีจากสารบบ

๔.๔ เมื่อพ้นกำหนดเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาจะต้องชี้แจงหรือแก้ ข้อกล่าวหาแล้ว ไม่ว่าผู้ถูกกล่าวหาจะได้ชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหาหรือไม่ และเมื่อเจ้าหน้าที่ ของรัฐได้พิจารณาจากคำชี้แจงหรือคำแก้ข้อกล่าวหา (ถ้ามี) ประกอบกับข้อเท็จจริง ที่แสวงหาได้แล้ว เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดทางพินัย ให้ดำเนินการสั่งปรับ เป็นพินัยต่อไป ในกรณีที่ไม่ได้ความว่าผู้นั้นกระทำความผิดทางพินัย หรือมีเหตุตามกฎหมาย ที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ต้องรับโทษ หรือคดีขาดอายุความแล้ว ให้ส่งยุติเรื่องและแจ้งให้ ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้รายงานผลการดำเนินการปรับเป็นพินัยให้หัวหน้าหน่วยงานทราบ

๕. การทำคำสั่งปรับ และการส่งคำสั่งปรับเป็นพินัย

๕.๑ การทำคำสั่งปรับเป็นพินัย

การพิจารณาและออกคำสั่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับคำชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหาหรือนับแต่วันที่พ้น กำหนดเวลาการส่งคำชี้แจง หรือแก้ข้อกล่าวหา โดยแบ่งออกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

(๑) ในกรณีความผิดทางพินัยที่มีอัตราโทษอย่างสูงไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด อย่างน้อยหนึ่งคน มีอำนาจพิจารณาออกคำสั่งปรับเป็นพินัยในความผิดที่เกิด หรือเชื่อว่า ได้เกิดในเขตพื้นที่ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของตน

(๒) ในกรณีความผิดทางพินัยที่มีอัตราโทษอย่างสูงเกิน หนึ่งหมื่นบาท การพิจารณาออกคำสั่งปรับเป็นพินัยให้ทำเป็นองค์คณะ โดยให้หัวหน้า หน่วยงานของรัฐกำหนดผู้เป็นหัวหน้าองค์คณะ และองค์คณะไม่น้อยกว่าสองคน จากบัญชีรายชื่อซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด และให้หัวหน้า หน่วยงานของรัฐกำหนดเขตพื้นที่ในการปรับเป็นพินัยให้แก่องค์คณะนั้น ๆ

ในการพิจารณาเพื่อมีคำสั่งปรับเป็นพินัยตามวรรคหนึ่ง หัวหน้าองค์คณะและองค์คณะทุกคนมีหน้าที่พิจารณาวินิจฉัย จะงดออกเสียงไม่ได้ และให้หัวหน้าองค์คณะทำหน้าที่สอบถามองค์คณะที่เข้าร่วมพิจารณาที่ละคนเพื่อให้ออกความเห็นและลงมติทุกประเด็นที่จะพิจารณา โดยให้หัวหน้าองค์คณะออกความเห็นและลงมติเป็นคนสุดท้าย

การวินิจฉัยให้ถือตามความเห็นของฝ่ายข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่โดยพลันอีกครั้งหนึ่ง ถ้าคะแนนเสียงยังเท่ากันอีก ให้ถือว่าองค์คณะมีมติในทางที่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหามากกว่า หรือเป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกกล่าวหาน้อยกว่าแล้วแต่กรณี

องค์คณะที่ร่วมพิจารณาผู้ใดไม่เห็นพ้องด้วยกับเสียงข้างมากมีสิทธิทำความเห็นแย้งแนบไว้ในสำนวน

ในการพิจารณาความผิดทางพินัยเป็นองค์คณะ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐอาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่คนหนึ่งเป็นฝ่ายธุรการก็ได้

ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ทำให้การพิจารณาและออกคำสั่งไม่แล้วเสร็จ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือองค์คณะเห็นสมควรให้ขยายระยะเวลาให้ทำบันทึกเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขอขยายระยะเวลาก่อนครบกำหนดเวลาออกคำสั่งปรับเป็นพินัยอย่างน้อย ๕ วันทำการ โดยขอขยายได้ ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน

๕.๒ การส่งคำสั่งปรับเป็นพินัย

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐส่งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหา หรือตามที่ได้แจ้งไว้ต่อหน่วยงานของรัฐ และให้ถือว่าผู้นั้นได้รับแจ้งตั้งแต่วันครบ ๑๕ วันนับแต่วันที่ปรากฏในทะเบียนตอบรับ (ตราประจำวันที่ทำการรับฝาก)

๖. การผ่อนชำระค่าปรับเป็นพินัย และการยื่นคำร้องขอให้ศาลกำหนดค่าปรับเป็นพินัยต่ำกว่าที่กฎหมายบัญญัติไว้ การยื่นขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัย

๖.๑ การผ่อนชำระค่าปรับเป็นพินัย

ในกรณีที่ ผู้กระทำความผิดทางพินัยร้องขอและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เห็นว่า ผู้กระทำความผิดไม่อาจชำระค่าปรับในคราวเดียวได้ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะให้

ผู้กระทำความผิดผ่อนชำระค่าปรับเป็นพินัยก็ได้ โดยให้ผู้กระทำความผิดยื่นต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐภายในกำหนดระยะเวลาให้ชำระค่าปรับเป็นพินัย เว้นแต่ ผู้กระทำความผิดทางพินัย มีพฤติการณ์หลีกเลี่ยงไม่ชำระค่าปรับเป็นพินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะไม่อนุญาตให้ผ่อนชำระก็ได้

การกำหนดจำนวนเงินและระยะเวลาในการผ่อนชำระ ให้พิจารณาจากจำนวนค่าปรับเป็นพินัยประกอบกับฐานะทางการเงิน รายได้ รายจ่าย และภาระหนี้สิน เพื่อไม่ให้กระทบต่อการดำรงชีวิตของผู้กระทำความผิดทางพินัยและครอบครัว ทั้งนี้ การผ่อนชำระต้องเสร็จสิ้นก่อนขาดอายุความไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

ในกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐอนุญาตให้ผ่อนชำระ หากผู้กระทำความผิดทางพินัยผิดนัดงวดหนึ่งงวดใด โดยไม่มีเหตุอันสมควรให้การผ่อนชำระเป็นอันยกเลิก และผู้กระทำความผิดต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยที่ยังค้างชำระอยู่ให้ครบถ้วนภายในเวลาที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนด หากไม่ชำระค่าปรับเป็นพินัยภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย พยานหลักฐาน และส่งสำนวนให้พนักงานอัยการ เพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลต่อไป

การกำหนดเวลาให้ผู้กระทำความผิดทางพินัยซึ่งผิดนัด การผ่อนชำระค่าปรับให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดเวลาชำระค่าปรับที่คงค้างอยู่ทั้งหมด แต่ต้องไม่เกินเวลาที่กำหนดให้ผู้กระทำความผิดชำระค่าปรับตามคำสั่งปรับเป็นพินัย

๖.๒ การยื่นคำร้องขอให้ศาลกำหนดค่าปรับเป็นพินัยต่ำกว่า ที่กฎหมายบัญญัติไว้ การยื่นขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับ เป็นพินัย

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา ประสงค์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลกำหนดค่าปรับเป็นพินัยต่ำกว่า ที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับ เป็นพินัย ให้ผู้กระทำความผิดยื่นต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐภายในกำหนดระยะเวลาให้ชำระค่าปรับ เป็นพินัย หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้กระทำความผิด ทราบว่า สามารถไปใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลที่อยู่ในเขตอำนาจได้ด้วยตนเอง

๗. การชำระค่าปรับเป็นพินัย

๗.๑ ในกรณีผู้กระทำความผิดทางพินัยเลือกชำระค่าปรับเป็นพินัย ณ สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด หรือสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กรุงเทพมหานครพื้นที่ หรือ ณ จุดรับชำระค่าปรับเป็นพินัยที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีชำระเป็นเงินสด ให้เจ้าหน้าที่การเงินจัดทำใบแจ้ง การชำระเงิน (Bill Payment) ตามรูปแบบที่กรมฯ กำหนด ให้แก่ผู้กระทำความผิดนำไปชำระเงิน ด้วยตนเอง ณ เคาน์เตอร์ธนาคารกรุงไทยที่อยู่ใกล้เคียงหรือสาขาที่ผู้กระทำความผิดสะดวก และให้ผู้กระทำความผิดส่งหลักฐานการชำระเงินมายังเจ้าหน้าที่การเงินหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อออกใบเสร็จรับเงินกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง กองทุนความปลอดภัย หรือรายได้แผ่นดิน แล้วแต่กรณี ให้แก่ผู้กระทำความผิดต่อไป

(๒) กรณีชำระเงินด้วย QR Code ผ่านเครื่อง EDC ของธนาคารกรุงไทย ให้เจ้าหน้าที่การเงินดำเนินการทำรายการ QR Payment ตามคู่มือ การปฏิบัติงานของธนาคาร โดยเมื่อตรวจพบรายการชำระเงินและนำรายการนั้นมาพิมพ์ หลักฐานการชำระเงิน (Payment Slip) เพื่อการตรวจสอบทุกสิ้นวันทำการ

๗.๒ ในกรณีผู้กระทำความผิดเลือกชำระค่าปรับเป็นพินัย ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามช่องทาง ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องรับจ่ายเงินอัตโนมัติ (ATM)

(๒) อินเทอร์เน็ตแบงกิง (Internet Banking)

๘. การส่งสำนวนในชั้นพนักงานอัยการ

ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาปฏิเสธข้อกล่าวหา หรือไม่ชำระค่าปรับ ภายในระยะเวลาที่กำหนดในคำสั่งปรับเป็นพินัย ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย พยานหลักฐาน หรือจัดทำไฟล์เอกสารแล้วแต่กรณี ส่งสำนวนให้พนักงานอัยการ พิจารณาต่อศาล ทั้งนี้ การส่งสำนวนให้พนักงานอัยการอย่างช้าไม่น้อยกว่า ๖๐ วันก่อนวันที่ คดีจะขาดอายุความ และให้เจ้าหน้าที่ของรัฐติดตามผลการดำเนินคดีต่อพนักงานอัยการ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการ

๙. การยื่นคำร้องในชั้นศาล

ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กำหนดไว้ว่า ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลธรรมดา และกระทำความผิดทางพินัยเพราะเหตุแห่งความยากจนเหลือทนทานหรือเพราะความจำเป็น อย่างแสนสาหัสในการดำรงชีวิต หรือไม่มีเงินชำระค่าปรับเป็นพินัย ผู้นั้นอาจยื่นคำร้อง ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ออกคำสั่งปรับเป็นพินัยหรือศาล โดยแสดงเหตุผลอันสมควรเพื่อให้

กำหนดค่าปรับเป็นพินัยต่ำกว่าที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือเพื่อขอทำงานบริการสังคม หรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยก็ได้ เพื่อให้การดำเนินการรับคำร้อง ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปด้วยความเรียบร้อยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา ยื่นคำร้อง ขอลดค่าปรับน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด หรือยื่นคำร้องขอทำงานบริการสังคมหรือทำงาน สาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัย ภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ผู้กระทำความผิดชำระ ค่าปรับตามคำสั่งปรับเป็นพินัย ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตรวจสอบพยานหลักฐานประกอบว่า การกระทำความผิดเกิดจากสาเหตุแห่งความยากจนเหลือทนทานหรือเพราะความจำเป็น อย่างแสนสาหัสในการดำรงชีวิตอย่างไร และให้จัดทำบันทึกเหตุนี้ให้ผู้กระทำความผิด ลงลายมือชื่อรับรองและให้ความยินยอม เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นคำร้องต่อศาลที่อยู่ในเขต อำนาจเพื่อพิจารณาลดค่าปรับ หรือทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์ แทนค่าปรับเป็นพินัยต่อไป

(๒) กรณีปรากฏต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ออกคำสั่งปรับเป็นพินัยว่า ผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา กระทำความผิดเพราะสาเหตุแห่งความยากจนเหลือ ทนทานหรือเพราะความจำเป็นอย่างแสนสาหัสในการดำรงชีวิต ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสอบถาม ความยินยอมของผู้กระทำความผิด เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นคำร้องต่อศาลที่อยู่ในเขต อำนาจเพื่อพิจารณาลดค่าปรับ หรือทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์ แทนค่าปรับเป็นพินัย

(๓) กรณีผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา ยื่นคำร้อง ขอลดค่าปรับน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด หรือยื่นคำร้องขอทำงานบริการสังคมหรือทำงาน สาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัย เมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนดให้ผู้กระทำความผิด ชำระค่าปรับตามคำสั่งปรับเป็นพินัย ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแนะนำสิทธิการยื่นคำร้อง แก่ผู้กระทำความผิดเพื่อไปใช้สิทธิด้วยตนเองต่อศาลที่อยู่ในเขตอำนาจ

๑๐. การรายงานผลการสั่งปรับเป็นพินัยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรายงานผล การปรับเป็นพินัย ตามขั้นตอน และระยะเวลา ในระบบบันทึกผลการปรับเป็นพินัยโดยวิธี การทางอิเล็กทรอนิกส์ที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกำหนด

๓.๓ ข้อเสนอ

จากเหตุผลและแนวความคิดที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ขอประเมินจึงเสนอแนวทางการดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง แนวทางการออกกระเปียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ สำหรับกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ จำนวน ๓๙ มาตรา ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานใช้เป็นแนวทางให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สามารถดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ไปในทิศทางเดียวกัน และสามารถที่จะนำแนวทางดังกล่าวไปใช้ได้โดยทันที ดังนี้

๑. แนวทางในการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ค่าปรับเป็นพินัย (จำแนกตามอัตราค่าปรับ จำนวน ๕ กลุ่ม รวม ๓๙ มาตรา)

ลำดับที่	ฐานความผิด/ข้อหาตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	อัตราค่าปรับตามกฎหมาย (บาท)	เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ	แนวทางการพิจารณากำหนดค่าปรับตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
กลุ่มที่ ๑ จำนวน ๑ มาตรา	มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง นายจ้างไม่ประกาศเวลาทำงานให้ลูกจ้างทราบหรือประกาศเวลาทำงานไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด มาตรา ๒๓ วรรคสาม ในกรณีที่นายจ้างไม่อาจประกาศกำหนดเวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดของการทำงานแต่ละวันได้เนื่องจากลักษณะหรือของ	๕,๐๐๐ ตามมาตรา ๑๔๕	เจ้าหน้าที่ของรัฐคนเดียวตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด	๑. กระทบความผิดต่อลูกจ้าง ๑ - ๙ คนปรับหนึ่งในห้าของอัตราค่าปรับตามกฎหมาย ๒. กระทบความผิดต่อลูกจ้าง ๑๐ - ๑๙ คนปรับหนึ่งในสี่ของอัตราค่าปรับตามกฎหมาย ๓. กระทบความผิดต่อลูกจ้าง ๒๐ - ๔๙ คนปรับหนึ่งในสามของ

ลำดับที่	ฐานความผิด/ข้อหา ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	อัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย (บาท)	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบ ปรับ	แนวทางการพิจารณา กำหนดค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
	สภาพของงาน ให้นายจ้าง และลูกจ้างตกลงกัน กำหนดชั่วโมงทำงาน แต่ละวันไม่เกินแปด ชั่วโมง และเมื่อรวมเวลา ทำงานทั้งสิ้นแล้วสัปดาห์ หนึ่งต้องไม่เกินสี่สิบแปด ชั่วโมง			อัตราค่าปรับตาม กฎหมาย ๔. กระทำความผิด ต่อลูกจ้าง ๕๐ – ๙๙ คน ปรับหนึ่งในสองของ อัตราค่าปรับตาม กฎหมาย ๕. กระทำความผิด ต่อลูกจ้าง ๑๐๐ – ๑๙๙ คน ปรับสองในสาม ของอัตราค่าปรับตาม กฎหมาย ๖. กระทำความผิดต่อ ลูกจ้าง ๒๐๐ คนขึ้นไป ปรับเต็มอัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย
กลุ่มที่ ๒ จำนวน ๖ มาตรา	มาตรา ๕๒ นายจ้างไม่ให้ สิทธิแก่ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ลาเพื่อ เข้าประชุม สัมมนา รับการอบรม รับการฝึก หรือลาเพื่อการอื่นที่จัด โดยสถานศึกษาหรือ	๑๐,๐๐๐ ตามมาตรา ๑๔๙	เจ้าหน้าที่ ของ รัฐ คน เดียว ตาม ที่ รัฐมนตรี ว่า การ กระทรวง	๑. กระทำความผิด ต่อลูกจ้าง ๑ – ๙ คน ปรับหนึ่งในห้าของ อัตราค่าปรับตาม กฎหมาย ๒. กระทำความผิด ต่อลูกจ้าง ๑๐ – ๑๙ คน

ลำดับที่	ฐานความผิด/ข้อหา ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	อัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย (บาท)	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบ ปรับ	แนวทางการพิจารณา กำหนดค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
	<p>หน่วยงานของรัฐหรือ เอกชนที่อธิบดีรับรอง หรือนายจ้างไม่จ่าย ค่าจ้างหรือจ่ายน้อยกว่า ค่าจ้างในวันทำงานปกติ ในวันลาดังกล่าวตามที่ กฎหมายกำหนด</p> <p>มาตรา ๕๕ นายจ้างจ่าย ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด และเงินผลประโยชน์ เนื่องในการจ้างให้แก่ ลูกจ้าง ณ สถานที่อื่น หรือด้วยวิธีการอื่น โดยไม่ได้ได้รับความยินยอม จากลูกจ้าง</p> <p>มาตรา ๗๕ วรรคสอง นายจ้างไม่แจ้งให้ลูกจ้าง และพนักงานตรวจแรงงาน ทราบล่วงหน้าเป็นหนังสือ ก่อนหยุดกิจการชั่วคราว</p>		<p>แรงงาน ประ ก า ศ กำหนด</p>	<p>ปรับหนึ่งในสี่ของ อัตราค่าปรับตาม กฎหมาย</p> <p>๓. กระทำความผิด ต่อลูกจ้าง ๒๐ – ๔๙ คน ปรับหนึ่งในสามของ อัตราค่าปรับตาม กฎหมาย</p> <p>๔. กระทำความผิด ต่อลูกจ้าง ๕๐ – ๙๙ คน ปรับหนึ่งในสองของ อัตราค่าปรับตาม กฎหมาย</p> <p>๕. กระทำความผิด ต่อลูกจ้าง ๑๐๐ – ๑๙๙ คน ปรับสองในสามของ อัตราค่าปรับตาม กฎหมาย</p> <p>๖. กระทำความผิด ต่อลูกจ้าง ๒๐๐ คนขึ้นไป ปรับเต็มอัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย</p>

ลำดับที่	ฐานความผิด/ข้อหา ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	อัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย (บาท)	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบ ปรับ	แนวทางการพิจารณา กำหนดค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
	<p>มาตรา ๙๐ วรรคสอง นายจ้างไม่ปิดประกาศ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำให้ลูกจ้าง ทราบ ณ สถานที่ทำงาน</p> <p>มาตรา ๑๑๐ นายจ้าง ไม่ประกาศข้อบังคับที่มี การแก้ไขเพิ่มเติมภายใน ๑๕ วัน ณ สถานที่ทำงาน ของลูกจ้าง</p> <p>มาตรา ๑๑๖ นายจ้าง สั่งพักงานลูกจ้างระหว่าง สอบสวน โดยไม่ได้ระบุไว้ ในข้อบังคับเกี่ยวกับ การทำงาน หรือสั่งพักงาน เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด หรือนายจ้างไม่จ่ายหรือ จ่ายเงินให้ลูกจ้างน้อยกว่า ร้อยละ ๕๐ ของค่าจ้าง ในวันทำงานที่ลูกจ้างได้รับ ก่อนถูกสั่งพักงาน</p>			

ลำดับที่	ฐานความผิด/ข้อหา ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	อัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย (บาท)	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบ ปรับ	แนวทางการพิจารณา กำหนดค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
<p>กลุ่มที่ ๓ จำนวน ๓๐ มาตรา</p>	<p>มาตรา ๑๕ นายจ้างปฏิบัติต่อลูกจ้างชายและหญิงโดยไม่เท่าเทียมกันในการจ้างงาน</p> <p>มาตรา ๑๖ นายจ้างหัวหน้างาน ผู้ควบคุมงาน หรือผู้ตรวจงาน กระทำการล่วงเกินคุณความหรือก่อความเดือดร้อนรำคาญทางเพศต่อลูกจ้าง</p> <p>มาตรา ๒๗ นายจ้างไม่จัดให้ลูกจ้างมีเวลาพักตามที่กฎหมายกำหนดระหว่างการทำงานใน ๑ วันน้อยกว่า ๑ ชั่วโมง และจัดให้ลูกจ้างพักหลังจากทำงานมาแล้วเกิน ๕ ชั่วโมง หรือไม่จัดให้ลูกจ้างมีเวลาพักก่อนทำงานล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๒๐ นาที กรณีทำงานล่วงเวลาตั้งแต่ ๒ ชั่วโมงขึ้นไป</p> <p>มาตรา ๒๘ นายจ้างไม่จัดให้ลูกจ้างมีวันหยุดประจำสัปดาห์ หรือจัดไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด</p>	<p>๒๐,๐๐๐ ตามมาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๕๕/๑</p>	<p>เจ้าหน้าที่ ของ รัฐ ประกอบ เป็นองค์คณะ ไม่น้อยกว่า ๓ คน ตามที่ รัฐมนตรี ว่า การ กระทรวง แรงงาน ประกาศ กำหนด</p>	<p>๑. กระทำความผิดต่อลูกจ้าง ๑ - ๙ คนปรับหนึ่งในห้าของอัตราค่าปรับตามกฎหมาย</p> <p>๒. กระทำความผิดต่อลูกจ้าง ๑๐ - ๑๙ คนปรับหนึ่งในสี่ของอัตราค่าปรับตามกฎหมาย</p> <p>๓. กระทำความผิดต่อลูกจ้าง ๒๐ - ๔๙ คนปรับหนึ่งในสามของอัตราค่าปรับตามกฎหมาย</p> <p>๔. กระทำความผิดต่อลูกจ้าง ๕๐ - ๙๙ คนปรับหนึ่งในสองของอัตราค่าปรับตามกฎหมาย</p> <p>๕. กระทำความผิดต่อลูกจ้าง ๑๐๐ - ๑๙๙ คนปรับสองในสามของ</p>

ลำดับที่	ฐานความผิด/ข้อหา ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	อัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย (บาท)	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบ ปรับ	แนวทางการพิจารณา กำหนดค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
	<p>มาตรา ๒๙ นายจ้าง ไม่ประกาศกำหนดวันหยุด ตามประเพณีให้ลูกจ้างทราบ หรือประกาศวันหยุด ตามประเพณีน้อยกว่า ๑๓ วัน หรือประกาศ วันหยุดตามประเพณี ไม่เป็นไปตามที่กฎหมาย กำหนด</p> <p>มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง นายจ้างไม่กำหนดวันหยุด พักผ่อนประจำปี หรือ กำหนดน้อยกว่าที่กฎหมาย กำหนด</p> <p>มาตรา ๔๕ นายจ้างไม่แจ้ง การจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก ต่อพนักงานตรวจแรงงาน ภายใน ๑๕ วัน หรือไม่ จัดทำบันทึกสภาพการจ้าง กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลง ไปจากเดิม หรือไม่แจ้ง การสิ้นสุดการจ้างลูกจ้าง ซึ่งเป็นเด็ก ภายใน ๗ วัน</p> <p>มาตรา ๕๓ นายจ้าง กำหนดค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด</p>			<p>อัตราค่าปรับตาม กฎหมาย</p> <p>๖. กระทำความผิดต่อ ลูกจ้าง ๒๐๐ คนขึ้นไป ปรับเต็มอัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย</p>

ลำดับที่	ฐานความผิด/ข้อหา ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	อัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย (บาท)	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบ ปรับ	แนวทางการพิจารณา กำหนดค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
	<p>และค่าล่วงเวลาในวันหยุด ให้แก่ลูกจ้างชายและหญิง ไม่เท่าเทียมกัน</p> <p>มาตรา ๕๔ นายจ้างไม่จ่าย ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงาน ในวันหยุด ค่าล่วงเวลา ในวันหยุดและเงินผลประโยชน์ อื่น เนื่องในการจ้างเป็น เงินตราไทย หรือจ่ายเป็น ตัวเงิน หรือเงินตรา ต่างประเทศโดยไม่ได้รับ ความยินยอมจากลูกจ้าง</p> <p>มาตรา ๕๖ นายจ้างไม่จ่าย ค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างเท่ากับ ค่าจ้างในวันทำงานสำหรับ วันหยุดประจำสัปดาห์ วันหยุดตามประเพณี วันหยุดพักผ่อนประจำปี หรือจ่ายน้อยกว่าที่กฎหมาย กำหนด</p> <p>มาตรา ๕๗ นายจ้างไม่จ่าย ค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างในวัน ลาป่วย หรือวันที่ใช้สิทธิ</p>			

ลำดับที่	ฐานความผิด/ข้อหา ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	อัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย (บาท)	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบ ปรับ	แนวทางการพิจารณา กำหนดค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
	<p>ลาเพื่อทำหมั้น หรือจ่ายน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด</p> <p>มาตรา ๕๘ นายจ้างไม่จ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างในวันลาเพื่อรับราชการทหาร หรือจ่ายไม่ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>มาตรา ๕๙ นายจ้างไม่จ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงในวันลาเพื่อคลอดบุตร ตลอดระยะเวลาที่ลาหรือจ่ายไม่ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>มาตรา ๖๕ นายจ้างไม่จ่ายค่าตอบแทน กรณีที่ลูกจ้างทำงานล่วงเวลาในวันทำงาน หรือทำงานล่วงเวลาในวันหยุด ให้แก่ลูกจ้างตามตำแหน่งที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่นายจ้างได้ตกลงไว้ให้แก่ลูกจ้าง หรือจ่ายไม่ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด</p>			

ลำดับที่	ฐานความผิด/ข้อหา ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	อัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย (บาท)	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบ ปรับ	แนวทางการพิจารณา กำหนดค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
	<p>มาตรา ๖๖ นายจ้างไม่จ่ายค่าทำงานในวันหยุดให้แก่ลูกจ้างซึ่งมีอำนาจหน้าที่ทำการแทนนายจ้าง กรณีการจ้าง การให้ บำเหน็จ การลดค่าจ้าง หรือการเลิกจ้างตามข้อตกลง</p> <p>มาตรา ๗๓ นายจ้างไม่ออกค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางตามมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒</p> <p>มาตรา ๗๔ นายจ้างไม่จ่ายค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด ตามข้อตกลง กรณีกำหนดไว้สูงกว่าที่กฎหมายกำหนด</p> <p>มาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง นายจ้างไม่จ่ายหรือจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างน้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ของอัตราค่าจ้างในวันทำงานที่ลูกจ้างได้รับก่อน</p>			

ลำดับที่	ฐานความผิด/ข้อหา ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	อัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย (บาท)	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบ ปรับ	แนวทางการพิจารณา กำหนดค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
	<p>นายจ้างหยุดกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนตลอดระยะเวลาที่หยุดกิจการ</p> <p>มาตรา ๗๗ นายจ้างไม่จัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับการจ่ายเงินตามมาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ หรือการหักเงินตามมาตรา ๗๖ เป็นหนังสือ และลูกจ้างไม่ได้ลงลายมือชื่อให้ความยินยอม</p> <p>มาตรา ๙๙ นายจ้างไม่ปิดประกาศการจัดสวัสดิการตามกฎหมายกระทรวงหรือตามที่มีข้อตกลงกับลูกจ้างในที่เปิดเผยเพื่อให้ลูกจ้างทราบ ณ สถานที่ทำงานของลูกจ้าง</p> <p>มาตรา ๑๐๘ นายจ้างมีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป แต่ไม่จัดให้มีข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ประกาศใช้</p>			

ลำดับที่	ฐานความผิด/ข้อหา ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	อัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย (บาท)	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบ ปรับ	แนวทางการพิจารณา กำหนดค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
	<p>ข้อบังคับเกี่ยวกับ การทำงานภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ มีลูกจ้าง ครบ ๑๐ คนขึ้นไป หรือไม่ จัดเก็บสำเนาข้อบังคับ เกี่ยวกับการทำงานไว้ ณ สถานประกอบกิจการ หรือไม่ปิดประกาศข้อบังคับ เกี่ยวกับการทำงาน โดยเปิดเผย ณ สถานที่ ทำงานของลูกจ้าง</p> <p>มาตรา ๑๑๑ เมื่อนายจ้างได้ ประกาศใช้ข้อบังคับเกี่ยวกับ การทำงานตามมาตรา ๑๐๘ และภายหลังมีลูกจ้าง น้อยกว่า ๑๐ คน แต่นายจ้าง ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๘ และมาตรา ๑๑๐</p> <p>มาตรา ๑๑๒ นายจ้าง มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป แต่ไม่จัดทำทะเบียนลูกจ้าง ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ มีลูกจ้างครบ ๑๐ คน หรือไม่</p>			

ลำดับที่	ฐานความผิด/ข้อหา ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	อัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย (บาท)	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบ ปรับ	แนวทางการพิจารณา กำหนดค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
	<p>เก็บทะเบียนลูกจ้างไว้ ณ สถานที่ประกอบกิจการ</p> <p>มาตรา ๑๑๓ นายจ้างไม่จัดทำทะเบียนลูกจ้างหรือจัดทำไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>มาตรา ๑๑๔ นายจ้างมีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป แต่ไม่จัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุดหรือจัดให้มี แต่ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>มาตรา ๑๑๕ นายจ้างเก็บเอกสารทะเบียนลูกจ้าง และเอกสารการจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุดไว้ น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่วันเลิกจ้าง และวันจ่ายเงิน หรือกรณีมีข้อพิพาทหรือมีการฟ้องร้อง</p>			

ลำดับที่	ฐานความผิด/ข้อหา ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	อัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย (บาท)	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบ ปรับ	แนวทางการพิจารณา กำหนดค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
	<p>ไม่เก็บไว้จนกว่าจะมีคำสั่ง หรือคำพิพากษาถึงที่สุด</p> <p>มาตรา ๑๑๕/๑ นายจ้าง เป็นสถานประกอบกิจการ ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป ไม่ส่งแบบรายงานสภาพการจ้าง และสภาพการทำงานภายใน กำหนด</p> <p>มาตรา ๑๑๗ นายจ้างไม่จ่าย ค่าจ้างในส่วนที่เหลือภายหลัง จากเสร็จสิ้นการสอบสวน ความผิดให้แก่ลูกจ้าง</p> <p>มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง นายจ้างซึ่งเลิกจ้างลูกจ้าง เพราะการปรับปรุงหน่วยงาน กระบวนการผลิต การจำหน่าย หรือการบริการ อันเนื่องจาก นำเครื่องจักรมาใช้หรือ เปลี่ยนแปลงเครื่องจักร หรือเทคโนโลยี ไม่แจ้ง วันที่จะเลิกจ้าง เหตุผล ของการเลิกจ้าง รายชื่อลูกจ้าง ต่อพนักงานตรวจแรงงาน</p>			

ลำดับที่	ฐานความผิด/ข้อหา ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	อัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย (บาท)	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบ ปรับ	แนวทางการพิจารณา กำหนดค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
	<p>และลูกจ้าง หรือเจ้าน้อยกว่า ๖๐ วันก่อนวันที่จะเลิกจ้าง</p> <p>มาตรา ๑๓๙ (๒) นายจ้าง ลูกจ้าง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งสิ่งของ เอกสาร ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบ การพิจารณาตามหนังสือ เชิญพบของพนักงาน ตรวจแรงงาน</p> <p>มาตรา ๑๓๙ (๓) นายจ้าง หรือลูกจ้าง ไม่ปฏิบัติ ตามคำสั่งพนักงานตรวจ แรงงานที่สั่งให้ปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้ถูกต้อง ภายในระยะเวลา ที่กำหนด</p>			
<p>กลุ่มที่ ๔ จำนวน ๑ มาตรา</p>	<p>มาตรา ๙๖ สถานประกอบ กิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๕๐ คนขึ้นไป นายจ้างไม่จัด ให้มีคณะกรรมการสวัสดิการ ในสถานประกอบกิจการ</p>	<p>๕๐,๐๐๐ ตามมาตรา ๑๕๒</p>	<p>เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ประกอบ เป็นองค์คณะ ไม่น้อยกว่า</p>	<p>๑. กระทำความผิด ต่อลูกจ้าง ๑ - ๙ คน ปรับหนึ่งในห้าของ อัตราค่าปรับตาม กฎหมาย</p>

ลำดับที่	ฐานความผิด/ข้อหา ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	อัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย (บาท)	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบ ปรับ	แนวทางการพิจารณา กำหนดค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
	ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง และต้องประกอบด้วย ผู้แทนฝ่ายลูกจ้างอย่างน้อย ๕ คน		๓ คน ตามที่ รัฐมนตรี ว่าการ กระทรวง แรงงาน ประกาศ กำหนด	<p>๒. กระทบความผิด ต่อลูกจ้าง ๑๐ – ๑๙ คน ปรับหนึ่งในสี่ของอัตรา ค่าปรับตามกฎหมาย</p> <p>๓. กระทบความผิด ต่อลูกจ้าง ๒๐ – ๔๙ คน ปรับหนึ่งในสามของ อัตราค่าปรับตาม กฎหมาย</p> <p>๔. กระทบความผิด ต่อลูกจ้าง ๕๐ – ๙๙ คน ปรับหนึ่งในสองของ อัตราค่าปรับตาม กฎหมาย</p> <p>๕. กระทบความผิดต่อ ลูกจ้าง ๑๐๐ – ๑๙๙ คน ปรับสองในสามของ อัตราค่าปรับตาม กฎหมาย</p> <p>๖. กระทบความผิดต่อ ลูกจ้าง ๒๐๐ คนขึ้นไป ปรับเต็มอัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย</p>

ลำดับที่	ฐานความผิด/ข้อหา ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	อัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย (บาท)	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบ ปรับ	แนวทางการพิจารณา กำหนดค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
กลุ่มที่ ๕ จำนวน ๑ มาตรา	มาตรา ๑๑/๑ ผู้ประกอบ กิจการซึ่งเป็นนายจ้าง ไม่ดำเนินการให้ลูกจ้าง รับเหมาค่าแรงที่ทำงาน ในลักษณะเดียวกันกับลูกจ้าง ตามสัญญาจ้างโดยตรง ได้รับสิทธิประโยชน์ และสวัสดิการที่เป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ	๑๐๐,๐๐๐ ตามมาตรา ๑๔๔/๑	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ประกอบ เป็นองค์คณะ ไม่น้อยกว่า ๓ คน ตามที่ รัฐมนตรี ว่าการ กระทรวง แรงงาน ประกาศ กำหนด	๑. กระทำความผิด ต่อลูกจ้าง ๑ – ๙ คน ปรับหนึ่งในห้าของ อัตราค่าปรับตาม กฎหมาย ๒. กระทำความผิด ต่อลูกจ้าง ๑๐ – ๑๙ คน ปรับหนึ่งในสี่ของอัตรา ค่าปรับตามกฎหมาย ๓. กระทำความผิด ต่อลูกจ้าง ๒๐ – ๔๙ คน ปรับหนึ่งในสามของ อัตราค่าปรับตาม กฎหมาย ๔. กระทำความผิด ต่อลูกจ้าง ๕๐ – ๙๙ คน ปรับหนึ่งในสองของ อัตราค่าปรับตาม กฎหมาย ๕. กระทำความผิดต่อ ลูกจ้าง ๑๐๐ – ๑๙๙ คน ปรับสองในสามของอัตรา ค่าปรับตามกฎหมาย

ลำดับที่	ฐานความผิด/ข้อหา ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	อัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย (บาท)	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบ ปรับ	แนวทางการพิจารณา กำหนดค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
				๖. กระทำความผิด ต่อลูกจ้าง ๒๐๐ คนขึ้นไป ปรับเพิ่มอัตราค่าปรับ ตามกฎหมาย

๒. เหตุบรรเทาโทษ และเหตุเพิ่มโทษ

การพิจารณาเพื่อกำหนดอัตราค่าปรับเป็นพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือขององค์คณะตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้พิจารณาให้เหมาะสมกับข้อเท็จจริงโดยคำนึงถึงลักษณะความร้ายแรงของการกระทำความผิดทางพินัยผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำความผิดทางพินัย พฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดทางพินัย สภาพสังคมและเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดทางพินัย และสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับสภาพความผิดทางพินัยให้เหมาะสมกับข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

๒.๑ กรณีผู้กระทำความผิดทางพินัยกระทำความผิดเพราะเหตุแห่งความยากจนเหลือหนทางหรือเพราะความจำเป็นอย่างแสนสาหัสในการดำรงชีวิต เป็นการกระทำความผิดครั้งแรกมีความรู้ผิดชอบและได้บรรเทาผลร้ายแห่งความผิด หรือเหตุอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันหากผู้กระทำความผิดร้องขอให้กำหนดค่าปรับเป็นพินัยต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนด จะกำหนดให้ต่ำได้ไม่เกินกึ่งหนึ่งของอัตราค่าปรับเป็นพินัยตามแนวทางในการกำหนดค่าปรับ และการผ่อนชำระค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๒ กรณีผู้กระทำความผิดทางพินัยกระทำความผิดรุนแรงส่งผลกระทบต่อชุมชนหรือสังคม หรือกระทำความผิดซ้ำ หรือเหตุอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน หากเห็นสมควรเพิ่มอัตราค่าปรับเป็นพินัย จะเพิ่มอีกหนึ่งเท่าของอัตราค่าปรับเป็นพินัย

แนวทางในการกำหนดค่าปรับและการผ่อนชำระค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่ต้องไม่เกินอัตราสูงสุดตามที่กฎหมายกำหนด

๓. การขอผ่อนชำระค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

แนวทางการพิจารณากรณีมีการขอผ่อนชำระค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ถ้าผู้กระทำความผิดทางพินัยร้องขอและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เห็นว่า ผู้กระทำความผิดทางพินัยไม่อาจชำระค่าปรับในคราวเดียวได้ จะให้ผ่อนชำระก็ได้ โดยให้พิจารณาถึงฐานะทางการเงิน รายได้ รายจ่าย ภาระหนี้สิน เพื่อไม่ให้กระทบต่อการดำรงชีวิตของผู้กระทำความผิดทางพินัยและครอบครัว โดยให้ผู้กระทำความผิดทางพินัยยื่นคำขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐภายในกำหนดเวลาชำระค่าปรับตามคำสั่งปรับเป็นพินัยตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือองค์คณะมีคำสั่งปรับเป็นพินัยผู้กระทำความผิดทางพินัย เป็นเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท ไม่ควรให้มีการผ่อนชำระ

(๒) กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือองค์คณะมีคำสั่งปรับเป็นพินัยผู้กระทำความผิดทางพินัย ตั้งแต่ ๑,๐๐๑ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หากเห็นสมควรให้ผู้กระทำความผิดทางพินัยผ่อนชำระ จะให้ผ่อนได้ไม่เกิน ๒ งวด ทั้งนี้ กำหนดระยะเวลาการผ่อนชำระต้องเสร็จสิ้นก่อนครบกำหนดอายุความไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

(๓) กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือองค์คณะมีคำสั่งให้ปรับเป็นพินัยผู้กระทำความผิดทางพินัยเป็นเงินตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป หากเห็นสมควรให้ผู้กระทำความผิดทางพินัยผ่อนชำระ จะให้ผ่อนชำระได้งวดละไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท แต่ไม่ควรเกิน ๑๐ งวด โดยกำหนดระยะเวลาการผ่อนชำระต้องเสร็จสิ้นก่อนครบกำหนดอายุความไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

๔. การยื่นขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัย

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาประสงค์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลกำหนดค่าปรับเป็นพินัยต่ำกว่าที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัย

ให้ผู้กระทำความผิดยื่นต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐภายในกำหนดระยะเวลาให้ชำระค่าปรับเป็นพินัย หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้กระทำความผิดทราบว่าจะสามารถไปใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลที่อยู่ในเขตอำนาจได้ด้วยตนเอง

๓.๔ ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

เนื่องจากกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมฯ มีหลายฉบับและกฎหมายแต่ละฉบับมีรายละเอียดค่อนข้างมาก เกี่ยวข้องกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน และหน่วยงานภายนอก ซึ่งจำเป็นต้องรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน การออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงอาจมีข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาในการดำเนินการ และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีอาจดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ของกรมฯ เพียงลำพังได้ ดังนั้นจึงต้องวางแผนการดำเนินการ กำหนดผู้รับผิดชอบหลักในของกฎหมายแต่ละฉบับกำหนดระยะเวลาการดำเนินการให้เหมาะสมและเป็นรูปธรรมควรมีการแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการในเรื่องนี้เป็นการเฉพาะ โดยกองนิติการเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะทำงาน สำหรับรายละเอียดของการดำเนินการควรกำหนดให้ชัดเจน ประกอบด้วย กรอบอำนาจหน้าที่ การรวบรวมองค์ความรู้ กรอบระยะเวลาดำเนินการกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กระบวนการติดตามเร่งรัดการดำเนินการ เป็นต้น ทั้งนี้ ต้องพิจารณาให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนด

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เจ้าหน้าที่ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีแนวทางในการกำหนดค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

๒. กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีแนวทางในการกำหนดค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ สำหรับกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมฯ อีกจำนวน ๕ ฉบับ

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานสามารถดำเนินการออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ โดยกำหนดเป็นแนวทางในการกำหนดค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ตามกรอบระยะเวลาที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนด ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ลงชื่อ

(นายไพโรจน์ พันธการ)

ผู้ขอประเมิน

วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๖

ภาควิชาพระพุทธศาสนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

บรรณานุกรม

สิ่งพิมพ์รัฐบาล

คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย, เรื่อง การกำหนดโทษอาญาในกฎหมาย, ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตอนที่ ๑๓๒ ก ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒, หน้า ๒๐.

กฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

พระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓

พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

อรรถลักษณะ ลาพิณี. “ทำไมต้องปรับเป็นพินัย?” (ออนไลน์). <http://web.krisdika.go.th/pdfPage.jsp>.

: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.

เอกสารสำนักงาน

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ต่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๔๔๔๓ ลงวันที่

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.